

12 Μαΐου 2009

Δελτίο Τύπου

Η διερεύνηση καταγγελιών για εξευτελιστικούς ενδοσωματικούς ελέγχους σε κρατούμενους για ναρκωτικά προτεραιότητα για τον Συνήγορο του Πολίτη

Προσφάτως ο Υπουργός Δικαιοσύνης κατέθεσε στη Βουλή νομοσχέδιο το άρθρο 20 του οποίου ρητά προβλέπει ότι ο Συνήγορος του Πολίτη μπορεί να επισκέπτεται τα σωφρονιστικά καταστήματα της χώρας στο πλαίσιο της γενικής ελεγκτικής αρμοδιότητάς του.

Με την πρόταση της συγκεκριμένης ρύθμισης ο Υπουργός Δικαιοσύνης υλοποιεί την δημόσια δέσμευσή του να αποκαταστήσει πέραν πάσης αμφιβολίας τη σχετική αρμοδιότητα της ανεξάρτητης αρχής μας, δέσμευση που είχε διατυπώσει το πρώτον ενώπιον της Επιτροπής του Ελληνικού Κοινοβουλίου για την παρακολούθηση του σωφρονιστικού συστήματος στη συνεδρίαση της 19ης Φεβρουαρίου 2009, όπου είχαμε από κοινού κληθεί να παραστούμε. Η συνεδρίαση αυτή έδωσε στον Συνήγορο του Πολίτη την ευκαιρία να αναδείξει με έμφαση τα εκρηκτικά προβλήματα του ελληνικού σωφρονιστικού συστήματος, μέσα ιδίως από τις επαχθέστατες συνέπειες που αυτά έχουν για τις συνθήκες ζωής και για τα δικαιώματα των φυλακισμένων.

Μεταξύ δε των ζητημάτων που ετέθησαν εκεί, ιδιαίτερη έμφαση, εν όψει της συμβολικής του σημασίας και της κρισιμότητάς για την αξιοπρέπεια των κρατουμένων, έδωσε η Αρχή μας σε αυτό των ενδοσωματικών ελέγχων επί κρατουμένων για την αποτροπή της εισαγωγής ναρκωτικών ουσιών μέσα στα σωφρονιστικά καταστήματα. Για τον σκοπό αυτό, άλλωστε, επέδωσε στα μέλη της Επιτροπής και ενεχείρισε στον κ. Υπουργό ειδικό αναλυτικό υπόμνημα για τις σχετικές καταγγελίες που του είχαν περιέλθει από κρατούμενες σε διάφορες γυναικείες φυλακές της χώρας.

Στο υπόμνημα εκτιμάται η βασιμότητα των συγκεκριμένων καταγγελιών περί πάγιας πρακτικής να υποβάλλονται όλες οι εισερχόμενες στο κατάστημα κρατούμενες σε πρόσκαιρη απομόνωση, υποχρεωτικό ενδοσωματικό έλεγχο, έλεγχο σωματικών κοιλωμάτων, αφόδευση ενώπιον άλλων κ.ο.κ., προκειμένου να διαπιστωθεί αν μεταφέρουν εντός του καταστήματος ναρκωτικές ουσίες. Χωρίς να αρνείται την ανάγκη διενέργειας αυστηρών ελέγχων επί των κρατουμένων για την αποτροπή της εισαγωγής ναρκωτικών ουσιών, ο Συνήγορος του Πολίτη αξιολογεί τις καταγγελλόμενες πρακτικές, εν όψει ιδίως του πάγιου και γενικευμένου χαρακτήρα τους, ως σοβαρές προσβολές της αξιοπρέπειας των κρατουμένων, δυνάμενες να οδηγήσουν σε νέες καταδίκες της χώρας μας από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου για παραβιάσεις της απαγόρευσης της απάνθρωπης και εξευτελιστικής μεταχείρισης (άρθρο 3 Ευρ.Συμ. ΔτΑ). Η ανάγκη αποτροπής τέτοιων ενδεχομένων επιτείνει την ανάγκη έγκαιρης και αξιόπιστης διάγνωσης,

που μόνη μια ανεξάρτητη αρχή ελέγχου μπορεί να προσφέρει. Τη δυνατότητα αυτή φαίνεται ότι θα παρέχει πλέον σύντομα η προαναφερθείσα προτεινόμενη ρύθμιση.

Ωστόσο, κατά τον διαδραμόντα στο μεταξύ χρόνο, πληροφορηθήκαμε με θλίψη τον δραματικό θάνατο, κατά τη διάρκεια μεταγωγής της, μιας εκ των κρατουμένων που είχαν προσφύγει στην Αρχή μας, οι καταγγελίες μάλιστα της οποίας είχαν αποτελέσει την αφορμή για το προαναφερθέν υπόμνημα. Η ενδελεχής και χρονοβόρα διοικητική και ιατροδικαστική διερεύνηση των αιτίων και συνθηκών του θανάτου της, κατέδειξε ότι αυτός οφείλετο κατ' αρχήν στη χρήση ναρκωτικών ουσιών από την ίδια. Η ανεξάρτητη αρχή του Συνηγόρου του Πολίτη ευελπιστεί ότι το θλιβερό περιστατικό του θανάτου της Κατερίνας Γκουλιώνη θα αποτελέσει την αφορμή για την έμπρακτη απόδειξη των διακηρυγμένων προθέσεων της ηγεσίας του Υπουργείου Δικαιοσύνης να εγγυηθεί πλήρως, εκτός από την ασφάλεια των σωφρονιστικών καταστημάτων, και την αξιοπρεπή διαβίωση των εκεί κρατουμένων. Για την επίτευξη του στόχου αυτού και, κατά προτεραιότητα, για την διακοπή των εξευτελιστικών πρακτικών ελέγχου –την οποία μάλιστα φέρεται να έχει υποσχεθεί προσφάτως με δηλώσεις του ο αρμόδιος Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Δικαιοσύνης ενώπιον κοινωνικών φορέων στήριξης των φυλακισμένων - ο Συνήγορος του Πολίτη δεσμεύεται να συνδράμει με όλες του τις δυνάμεις τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Δικαιοσύνης. Το πλήρες κείμενο του υπομνήματος προς την αρμόδια Επιτροπή της Βουλής μπορείτε να βρείτε στην ιστοσελίδα του Συνηγόρου του Πολίτη www.synigoros.gr

Για περισσότερες πληροφορίες παρακαλούμε να απευθύνεστε στην κυρία Ρόη Τζαβάρα (210-7289610) και τον κύριο Πέτρο Παραγυιό (210-7289625).